

ПРАВО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Кузьма В.Ю.

аспірант,

Львівський національний університет імені Івана Франка

ПРАВОВІ ЗАСАДИ СПІВРОБІТНИЦТВА ПАРЛАМЕНТСЬКОЇ АСАМБЛЕЇ РАДИ ЄВРОПИ З ЄВРОПЕЙСЬКИМ ПАРЛАМЕНТОМ

На сьогоднішній день Рада Європи (надалі РЄ) і Європейський Союз (надалі ЄС) не тільки офіційно задекларували свою взаємну зацікавленість у розвитку співробітництва, а й вживають численних практичних кроків для сприяння такому розвитку.

За пів століття розвитку спільних взаємин РЄ і Європейського С, в ході їх практичного співробітництва встановились основні напрями співпраці між відповідними органами та особливі відносини у пріоритетних сферах, що неодноразово підкреслювались у спільних угодах та меморандумах.

На сьогоднішньому етапі відносин двох організацій однією з основних форм співпраці є конструктивне співробітництво між Парламентською Асамблеєю (надалі ПА або ПАРЄ) Ради Європи та Європейським Парламентом (надалі ЄП або Європарламент).

Так, ПА у своєму Висновку № 208 (1999) «Будувати об'єднану Європу без розподільчих бар'єрів», зазначила, що ЄС треба розглядати як справжнього партнера Ради Європи і відзначила, що співпраця між організаціями з кожним днем посилюється, а особливо з Європарламентом [1].

На перший погляд, можна було б очікувати певного суперництва між цими органами, але насправді ситуація є цілком відмінною. По-перше, однією з причин того є різний принцип їх формування: ПАРЄ складається з депутатів національних парламентів [2, ст. 18], тоді як Європарламент обирається прямим загальним голосуванням [3, ст. 158].

По-друге, сфери діяльності цих органів також не стільки збігаються, а скільки є комплементарними тобто взаємодоповнюючими. Європарламент у своїй діяльності завжди робив наголос на економічних питаннях [4, ст. 18], тоді як ПА РЄ більшою мірою – на соціальних, культурних, гуманітарних питаннях, зокрема, пов'язаних з дотриманням прав та свобод людини [2, ст. 17-18].

Тому, з метою координації спільних дій Парламентської Асамблеї РЄ та ЄП та більш тісної співпраці, інституції домовилися про створення особливого органу – спільного комітету двох інституцій, який збиратиметься регулярно для обміну думками та інформацією, обговорення питань, які становлять спільний інтерес для посилення співпраці між двома організаціями [5].

Також, в ході спільного засідання ПА РЄ і ЄП на тему «Будівництво єдиної Європи: Влив майбутньої Конституційної Угоди на співпрацю між ЄС і РЄ і концепція розширеної Європи – свободи руху, міграції, і контролю кордонів», що відбувалося 25 вересня 2003 р. було видано Спільну Президентську Заяву. У даному документі Президенти двох органів закликали

до посиленої співпраці організацій не лише у сфері торгівлі, монетарних режимів, секторальної політики, внутрішніх справ, зовнішньої і політики безпеки, а охоплювали нові і нові галузі. Однак таке співробітництво не повинно дублювати дії, а навпаки зміцнити і завершити існуючі проекти [6, ст. 46-47].

Особливо тісні відносини встановлені та розвиваються між відповідними парламентськими комітетами, що регулярно проводять спільні засідання з політичних, економічних, соціальних, правових та інших питань, та на постійній основі обмінюються інформацією. Практикується участь представників однієї парламентської інституції у важливих заходах, що організуються комітетами іншої інституції [7, ст. 45-46].

Нові рамки для посиленого співробітництва й політичного діалогу створив Меморандум про взаємодію між Радою Європи і Європейським Союзом 2007 р., ще раз підтвердивши, що Європейський Парламент і Парламентська Асамблея Ради Європи і надалі запрошуються для посиленої співпраці, та подальшого зміцнення парламентської взаємодії між РЄ та ЄС [8, ст. 7].

Співробітництво між двома зазначеними парламентськими структурами досягло такого рівня, коли було висунуто пропозицію щодо участі Європарламенту в щорічних чотиристоронніх зустрічах РЄ – ЄС [9]. Це питання також було відзначене у Меморандумі про взаєморозуміння між Радою Європи та Європейським Союзом 2007 р [8, ст. 7]. Однак на сьогоднішній день формат зустрічей залишається чотирьохстороннім, а питання участі парламентських структур у цих зустрічах залишається все ще відкритим.

28 листопада 2007 р. був підписаний найважливіший документ, який регулює відносини двох органів, окресливши спільні дії, а саме Договір про посилення співробітництва між Парламентською Асамблеєю Ради Європи та Європейським Парламентом [10].

Посилаючить на Доповідь Жан Клода Юнкера [11, ст. 26-27], Положення (61) Правил Процедури ПА [12, ст. 12], згідно даного документу європейські інституції погодили наступне:

- посилити співпрацю і спільні контакти щодо вирішення політичних питань;
- забезпечити координацію питань, які становлять загальний інтерес для двох органів;
- взаємно визнавати досягнення обох інституцій, систематично враховуючи їх, по мірі необхідності в діяльності один одного.

Також даний Договір запровадив низку заходів для досягнення цих цілей, а саме :

- президенти обох органів будуть зустрічатися періодично, коли це необхідно;
- будуть проводитися спільні засідання Президентського комітету і Конференція президентів, зокрема, один раз на рік для того, щоб обговорити стан відносин між двома установами та інших питань, що становлять спільний інтерес;
- буде активізовано співпрацю з метою координації дій та уникнення дублювання;

- виділятимуться ті питання, які будуть представляти собою основний інтерес для спільної діяльності. Для цього будуть проводитися спільні наради і слухання, а також будуть запрошуватися доповідачі комітетів-партнерів.

- будуть обмінюватися інформацією, порядком денним і іншими документами щоб визнати досягнення один одного в своїх документах;

- Парламентська Асамблея Ради Європи та Європейський Парламент будуть запрошувати один одного на конференції, семінари ті інші заходи;

- буде посилене існуюче тісне співробітництво в рамках спільної виборчої спостережної місії.

- на постійній основі будуть проводитися зустрічі Секретаріатів на найвищому рівні та ін. [10].

Можна стверджувати, що дана угода стала початком нового важливого етапу стосунків між ЄП та ПАРЄ, підтверджуючи, що ці дві інституції і надалі будуть інтенсифікувати співробітництво щодо вирішення різних питань, які становлять взаємний інтерес європейських громадян.

Підсумовуючи аналіз відносин двох органів, можна зробити висновок, що хоча ПАРЄ і ЄП є рівними органами по статусу, але по-суті здійснюють одне завдання – об'єднання заради миру та демократії.

Так, визнаючи важливість співпраці європейських установ, Президент ЄП М.Шульц виступаючи на січневій сесії ПАРЄ 29 січня 2014 р. підкреслив, що «Європарламент і Парламентська асамблея є природними партнерами» [13], тим самим підтвердивши встановлення особливих відносин і значиму роль співпраці ПАРЄ та Європарламенту як одну з найважливіших форм співробітництва РС і ЄС.

Список використаних джерел:

1. Resolution 1177 (1999) – «Building greater Europe without dividing lines» (opinion on the report of the Committee of Wise Persons). Adopted by the Assembly on 26 January 1999 (3rd Sitting). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://assembly.coe.int/Documents/AdoptedText/TA99/eres1177.htm>.

2. Статут Ради Європи // Збірка договорів Ради Європи. – К.: Парламент. вид-во, 2000. – С. 11-24.

3. Договір про заснування Європейського Співтовариства // Європейський Союз: консолідовані договори. – К.: Вид-во «Port-Royal», 1999. – С. 45-206.

4. Довгань В.М. Європейський парламент. Правовий статус і компетенція в системі органів Європейського Союзу: Монографія. – К.: КНТ, 2007. – 204 с.

5. Doc. 9241. A joint committee of the Parliamentary Assembly of the Council of Europe and the European Parliament. Adopted by the Assembly on 27 September 2001. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://assembly.coe.int/Main.asp?link=/Documents/WorkingDocs/Doc01/EDOC9241.htm>.

6. SG/Inf (2004)7. Relations between the Council of Europe and the European Union. Report by the Secretary General for the period January – December 2003. Information documents Strasbourg: Council of Europe. – 8 March 2004. – 85 p. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=126725&Site=CM&BackColorInternet=9999CC&BackColorIntranet=FFBB55&BackColorLogged=FFAC75>.

7. Information documents SG/Inf (2005)9. Relations between the Council of Europe and the European Union. Report by the Secretary General for the period January-December 2004. Strasbourg: Council of Europe. – 28 April 2005. – 84 p. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=853965&Site=CM&BackColorInternet=9999CC&BackColorIntranet=FFBB55&BackColorLogged=FFAC75>.

8. Memorandum of Understanding between the Council of Europe and the European Union. – Strasbourg. – 10 May 2007. – Strasbourg. – 8 p. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.coe.int/t/der/docs/MoU_EN.pdf.

9. Statement by Mrs. Nicole Fontaine, President of the European Parliament, to the Parliamentary Assembly of the Council of Europe // Reports of the debates of the 2001 Session-part 3. – Strasbourg. – 26 June 2001. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.europaworld.org/speechtitles.htm>.

10. Agreement on the strengthening of co-operation between the Parliamentary Assembly of the Council of Europe and the European Parliament. – Brussels. – 28 November 2007. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://assembly.coe.int/CommitteeDocs/2007/20071129_Cooperation-agreement-signature.pdf.

11. Doc. 10897. Report by Jean Claude Juncker «Council of Europe – European Union: a sole ambition for the European continent». – 11 of April 2006. – Strasbourg. – 37 p. <http://assembly.coe.int/Documents/Docs/doc06/ EDOC10897.pdf>.

12. Rules of Procedure of the Assembly (June 2016). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://assembly.coe.int/nw/xml/RoP/RoP-XML2HTML-EN.asp?id=ENtoc_N0A29C3B0N13F9A178#Format-It.

12 Speech by Mr. Martin Schulz, President of the European Parliament, to the Parliamentary Assembly of the Council of Europe: «The European Parliament and the Parliamentary Assembly are natural partners». – January part of Assembly. – Strasbourg. – 29 January 2004. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://assembly.coe.int/nw/xml/News/News-View-en.asp?newsid=4858&lang=2>

Мажара В.О.

студентка,

Науковий керівник: Амарян Мералі Халосвич

кандидат історичних наук, доцент,

Криворізький факультет

Національного університету «Одеська юридична академія»

СИСТЕМА ДЖЕРЕЛ ПРАВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Право Європейського Союзу (далі-ЄС) є динамічним явищем і процесом. Відповідно одним з ключових елементів такого процесу є правова інтеграція. Поглиблення правової інтеграції, що стоїть на порядку денному ЄС сьогодні, безумовно, є одним з ключових завдань правової доктрини. Однак положення установчих договорів не містять чіткої типології джерел права Європейського Союзу. Тому в науці європейського права існують численні класифікації, обумовлені різними доктринами і критеріями. Оскільки наша робота не ставить собі за мету дослідити і типологізувати всі джерела права Європейського Союзу, ми детально не розглядатимемо всі види, ієрархію і правові особливості форм права ЄС. Метою нашого дослідження є визначення і коротка характеристика загальної структури джерел права ЄС і місця, яке посідають у ній норми другої опори Європейського Союзу.

Необхідно відзначити, що кожна сфера діяльності Європейського Союзу має власну систему джерел, різних як за своїм походженням, так і за суб'єктами і застосуванням. Найважливішу групу джерел європейського права утворюють три установчі договори. До них відносяться разом із додатками і протоколами: Паризький договір 1951 р. про створення Європейського